

JANINA TATAJ

ur. 1920; Lublin

Miejsce i czas wydarzeń	Lublin, II wojna światowa
Słowa kluczowe	projekt W poszukiwaniu Lubliniaków, projekt W poszukiwaniu Lubliniaków. Izrael 2006, projekt. Lublin. Pamięć Zagłady, okupacja niemiecka, Judenrat, policja żydowska

Działalność Judenratu i policji żydowskiej

Co mogę powiedzieć [o Judenracie]? No, w tej sytuacji wszyscy mieli pretensje do Judenratu. Ale teraz ja znam sytuację i wiem jak to wszystko wyglądało. Co Judenrat mógł zrobić? Tylko [Niemcy] przyszli do Judenratu, powiedzieli tak i tak, i wystawili obwieszczenia, że od tego dnia tu i tu i tu, tego i tego nie wolno, te i te ulice zabraniają. Tylko to mogę powiedzieć o Judenracie. Ale Niemcy przyszli, jak dołożyli temu przewodniczącego broń do skroni czy inne, to nie wyda takiego założenia? A jak go zabiją, to ktoś inny to samo zrobi. To o Niemcach mogę powiedzieć.

[Judenrat] nie regulował [życia Żydów w getcie]. Byli policjanci... były dwa rodzaje policjantów: sanitarni i policjanci niby, żeby prowadzili porządek. No, to też dużo poszło tam młodych chłopców, i mężczyźni, i żonaci też. Dostać się tam też nie było tak łatwo. [Ci, którzy] mieli pieniądze, wiedzieli komu zapłacić, żeby [się] tam dostać, żeby nosić tą czapkę, bo tylko czapkę mieli, i ich się nie ruszało, i oni w ten sposób chronili swoje rodziny. I jak kazali wygonić ludzi do pracy, to weszli i wygonili, mieli pałki to bili. Ludzie niechętnie szli przeciw na to wszystko. Ale nie robili to, bo oni to chcieli robić.

Trudno mi powiedzieć, że Judenrat współpracował z Niemcami. On nie współpracował. Oni zmuszali Judenrat, żeby robił to, co oni powinni, to co oni chcą. Ja to teraz tak widzę. Jak [było] jakieś zarządzenie, to nie [było] powiedziane, że to jest na rozkaz Niemców, ale my przecież wiedzieliśmy jak to jest. Oni musieli regulować to życie Żydów. Ale, że to Niemcy dali rozkaz czy coś, to przecież to zrozumiałe.

Data i miejsce nagrania	2006-11-21, Holon
Rozmawiał/a	Tomasz Czajkowski
Transkrypcja	Paweł Iwanina
Redakcja	Maria Radek
Prawa	Copyright © Ośrodek "Brama Grodzka - Teatr NN"